

Je to na stole a Fiala se toho hned tak nezaví. Babiš mu přichystal past

- CZ24 News | 28. června 2022

ČESKO: STAN mimo vládu? I takovou variantu nelze podle politického analytika Erika Besta vyloučit. Trestní stíhání celého hnutí Starostů a nezávislých je podle něho méně pravděpodobné, ale opozičním politikům z hnutí ANO prý nelze upřít skvělou přípravu. Naproti tomu vládní činitelé v čele s premiérem Fialou své reakce na korupční skandál podcenili. Vývoj událostí je podle Besta ukázkou vládní slabosti. Analytik a komentátor také varuje ministra průmyslu Síkela a cituje šéfa německého plynářského gigantu ohledně možného rozpadu EU.

Bývalý šéf Sněmovny a současný předseda ústavně-právního výboru Radek Vondráček z hnutí ANO v neděli na Primě spekuloval, že by policie mohla trestně stíhat celé hnutí STAN jako právnickou osobu. Zeptali jsme se politického analytika a znalce českého politického zákulisí Erika Besta, zda je takový scénář pravděpodobný a co by to případně znamenalo pro Starosty a nezávislé i pro vládu jako celek.

„Hodnotím to tak, že možné to je. Spíš to ale vnímám jako nepravděpodobné. Celé je to součástí vývoje této kauzy a ukazuje to, že hnutí ANO je připraveno reagovat, komentovat a vystupovat k tématu. Andrej Babiš, Radek Vondráček a další mluví přesně, jasně a jsou připraveni. Zatímco Fiala připraven nebyl, poslankyně STAN Kovářová příliš nevěděla, o čem mluví. Bohužel totéž i moderátorka, takže ta debata byla dost zklamání. Podstatné je, že hnutí ANO variantu trestního stíhání STAN nastolilo, bude se o tom mluvit a druhá strana to bude muset komentovat a říkat, proč se to případně nestane,“ míní Best.

Hnutí ANO podle jeho slov nelze upřít zásluhy za dobrou opoziční práci a nastolení tématu. „Zajistili si tím, že se o tom bude mluvit, a to je další krůček k tomu, čeho chce ANO dosáhnout, tedy buď zdiskreditovat, nebo rozložit vládu,“ konstatuje.

„Pokud by došlo k tomu, že bude STAN jako právnická osoba obviněn kvůli tomu, že Gazdík nebo Rakušan věděli, co se děje, a Hlubeček jako součást organizovaného zločinu byl součástí širšího vedení, muselo by hnutí STAN odejít z vlády. Pak by namísto byla otázka, zda by podporovali menšinovou vládu, jíž by nebyli součástí. Bylo by možné očekávat, že někteří poslanci by od Starostů přeběhli do ODS. V takovém případě by byla větší tendence, aby STAN jako takový přestal vládu podporovat. Je to ale otázka delší budoucnosti,“ pokračuje ve svém hodnocení Erik Best.

Andrej Babiš podle něho vytáhl z archivu různé kauzy a případy a na celou věc s korupcí ve STAN prý reagoval velice pohotově.

„Byl připravený. Naproti tomu když vystoupil Fiala, nevěděl ani, jak se jmenuje bývalý policejní prezident. Fiala říkal, že neměl čas číst média, a zřejmě tedy asi nic nedostal od svých poradců. ANO vše ihned podpořilo jako možnost vedoucí k oslabení vlády. Petr

Fiala to celé podcenil a nepochopil, že v celé té věci jde také o něho. Mnoho z vládních představitelů opakovalo, že žádná vládní krize není, ale pak odstoupil Gazdík. STAN také používá trochu nepochopitelné formulace. Tvrdí, že potřebují celé nové vedení hnutí, ale vzápětí dodají, že v něm má zůstat Vít Rakušan. Tak moment, celé znamená celé. Nebo ne? Jsem sice cizinec, ale myslím, že tomu rozumím správně. Je to podobný způsob myšlení jako u Fialy. Není vůbec jasné, zda prezident Zeman odkývá kandidáta na ministra školství Balaše. Měli potíže někoho vůbec najít. Do toho začíná evropské předsednictví a ministr pro EU Bek už mluvil o tom, že letošní zima bude testem pro celou Unii. Jsou zde prostě závažné problémy, které vyžadují, aby vláda kvůli jejich řešení byla silná. Jenomže silná není," má jasno politický analytik.

„Fialův projev z minulého týdne byl zcela určitě realizován i kvůli tomu, aby se mediálně trochu zapomnělo na kauzu STAN. Myslím si, že to částečně zafungovalo, protože stále mluvíme sice o STAN, ale mluvíme o Fialově projevu, hodnotíme ho, řešíme energetiku. Z tohoto hlediska byl částečně projev úspěšný. Dva dny po projevu přišel pan Síkela s tím, že nakonec možná Rusové vypnou plyn a nebude to jednoduché. Proto jsem si zpětně myslel, že jde o reakci na to, co udělali Němci, kteří vyhlásili energetickou pohotovost. Je pouze otázkou času, kdy totéž bude nutné vyhlásit i tady u nás. Je to takové postupné připravování se a vypouštění signálů do médií. Jako u vakcín proti covidu, které prý garantují imunitu jen čtyři měsíce. To říkal ministr Válek v pondělí v novinách. Takže se budeme muset očkovat třikrát ročně? Tohle je přece zpráva jako hrom, ale byla o tom jediná zmínka někde v článku jakoby nic, později to zase někdo nenápadně řekne a najednou se to zavede. Podobně i časem Síkela po různých nenápadných vzkazech vyhlásí stav pohotovosti a budeme na to trochu připraveni," odhaduje Best.

Ve vztahu k ministru průmyslu a kauzám hnutí STAN Best připomíná, že to bude právě ministr nominovaný Starosty, který bude řešit energetiku v rámci předsednictví. „Bude muset být strašně opatrný, protože půjde o mimořádně choulostivou otázku, a řídit to bude hnutí STAN, které všechny tyto problémy provázejí. K tomu bychom také měli upřít pozornost," myslí si Erik Best.

„Pokud bychom v brzké době přišli o ruský plyn, měli bychom obrovský problém. Co se týče zmínky o energetické suverenitě, věřím, že Fialovi špatně napsali projev a neměl na mysli suverenitu, ale spíše třeba bezpečnost, protože už dříve mluvil o tom, že budeme potřebovat energetickou solidaritu. Když plyn nebo ropa budou vypnuty, budeme osvobozeni od Ruska, ale pro sebe málo plynu a ropy a budeme potřebovat solidaritu. To měl asi Fiala na mysli. Pak je však otázkou, co vůči tomu podnikají? Mají záruky? V Německu už dvakrát vystoupil šéf RWE a mluvil o strachu z toho, že žádná evropská solidarita nebude. Ví, jak to probíhalo během covidu. Bojí se, že se EU rozpadne právě kvůli absenci solidarity. Takže premiér Fiala nepřímou tyto věci zmínil, ale spíš chodil kolem horké kaše. Nedával vůbec najevo vážnost situace," dodává Erik Best.